

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO.
da pravčasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: OHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1935 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 195. — Štev. 195.

NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 22, 1939 — TOREK, 22. AVGUSTA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

SOVJETSKA RUSIJA IN NEMCIJA SKLENILI POGODBO

**RIBBENTROP NA POTU V MOSKVO,
DA PODPIŠE NENAPADALNO
POGODBO S SOVJ. RUSIJO**

**POGODBA JE PREMENILA POLITIČNO
SLIKO EVROPE**

BERLIN, Nemčija, 21. avgusta. — Nemški časni-
karski urad je sinoči naznanil, da ste Rusija in Nem-
čija sklenili nenapadalno pogodbo.

Vnanji minister Joachim von Ribbentrop bo v sre-
do dopel v Moskvo, da sklene pogodbo in podpi-
še pogodbo.

Nenapadalna pogodba je naglo sledila trgovski po-
godbi, ki je bila dan prej podpisana.

DIPLOMATSKI SVET OSTRMEL

Poročilo, da ste Nemčija in Rusija popolnoma
pozabili na ideološke spore med državami in da
ste se slednjič odločili, da sklenete med seboj ne-
napadalno pogodbo, je presenetila vse diplomate
sveta. Poročilo pravi, da je von Ribbentrop takoj
po naznanilu pogodbe z aeroplanom odpotoval iz
Salzburga v Moskvo. Potrdila o njegovem odho-
du pa ni bilo mogoče dobiti.

Takoj, ko je bila pogodba naznanjena, so pričeli
diplomati ugibati, kaj se bo v prihodnjih dneh
dogodilo na političnem obzorju v Evropi.

Priznано je, da bo ta pogodba velika ovira pri
vojaških pogajanjih med Anglijo, Francijo in Ru-
sijo. Mogoče bodo celo prekinjena.

Jasno je, da je valed te pogodbe Poljska popol-
noma obkoljena. Ako pride kar se more vsak čas
dogoditi — do vojne med Nemčijo in Poljsko, bo
Rusija s svojimi 2,500,000 aktivnih vojakov osta-
la nevtralna.

Stališče Poljske, ki je računala na "demokrat-
sko obkoljevalno politiko" Nemčije, je zelo po-
slabšano.

Nenapadalna pogodba med dvema najmočnej-
šima evropskima državama je popolnoma preme-
nila dosežanje politično sliko Evrope.

ANGLEŽI V ZAGONETKAH

LONDON, Anglija, 21. avgusta. — Poročilo iz
Berlina, da ste Nemčija in Rusija sklenili nenapa-
dalno pogodbo, je razburila diplomatske kroge. Č

Poročilo je prišlo malo prej, predno se je imela
pričeti izvanredna kabinetska seja. Seja je imela
namen sestaviti resno svarilo za Hitlerja, da bo
Anglija izpolnila svoje obveznosti do Poljske, ako
bi Nemčija ogrožala njeno neodvisnost. Kabinet-
na seja je tudi nameravala skleniti, da je poslan-
ska zbornica v 10 dneh sklenicana na izvanredno
zborovanje.

Kako bo naznanilo iz Berlina vplivalo na mini-
stre, je težko uganiti; diplomati pa domnevajo,
da svarilo na Hitlerja ne bo tako ostro, kot je bilo
nameravano.

Angleški ministri so sedaj prepričani, da je ne-
napadalna pogodba zadala smrtni udarec voja-
škemu pogajanju v Moskvi in da ni več mogoče
računati na pomoč Rusije, da bi bilo vstavljeno
nemško prodiranje v Poljsko.

LITVINSKA BO BAJE DOBILA VILNO

Neko drugo poročilo iz Koenigsberga tudi pravi,
da je Nemčija obljubila Litvinski, da bo dobila
Vilno od Poljske. Iz tega je mogoče sklepati, da
je bila med Nemčijo in Rusijo že tudi dogovorje-
na četrta razdelitev Poljske.

**TUDI FRANCOZI SE EDEN DRUGEGA
VPRAŠUJOČE GLEDAJO**

Ob času, ko bo razpravljalo o političnem položaju
angleški kabinet, bo imel sejo tudi francoski
kabinet. Najbrže bosta oba kabineta sklenila
skupno akcijo. Francoski vnanji minister Geor-
ges Bonnet se je naglo vrnil v Pariz.

V nekaj dneh bo odločeno o vojni ali miru

**BURNA SEJA MED CIANOM
IN NEMŠKI VNANJ. MINISTROM**

ITALIJA SE OBOTAVLJA DATI VOJ. POMOČ

BERLIN, Nemčija, 21. avg. — Joachimom von Ribbentropom
Mir ali vojna je odvisna od iz-
ida pogajanj, katera je pred
tremi dnevi pričel med Nem-
čijo in Italijo italijanski po-
slnik v Monakovem Bernar-
do Attolico. Do sedaj ni bilo
še ničesar sklenjenega.

Pogajanja so se pravzaprav
pričela pred enim tednom in
sedaj, ko se še zavlačujejo, iz-
gleda da zastopniki obeh dr-
žav ne morejo priti do spora-
zuma, ki bi mogoče vodil v vo-
jno.

Tekom prve konference med
nemškim vnanjim ministrom

Joachimom von Ribbentropom
in italijanskim vnanjim mini-
strom grofom Galeazzom Ciano
ste bili sklenjeni dve temeljni točki:

1. Da se nadaljuje kampanja,
ki razglasa tesno zvezo v osi in
odgovornost demokracij in kru-
tosti Poljske.

2. Sklenjeno je bilo, da se
Nemčija in Italija še dalje po-
gajate za složno sodelovanje
v sedanjem položaju, ako pri-
de do vojne s Poljsko in more-
biti do svetovne vojne.

Von Ribbentrop je trdil, da
je dolžnost Italije popolnoma
podpirati Nemčijo v slučaju
vojne s Poljsko, toda grof Ciano
se v tem z njim ni strinjal. Ponovno je von Ribbentropu
rekel, da Mussolini ne mara,
da bi bila Italija postavljena
pred fait accompli in da si
Mussolini pridržuje odločitev, ako
pride do vojne, če je Italija
obvezana priti Nemčiji na pomoč.

Po burni seji s von Ribben-
tropom je grof Ciano v soboto
odpotoval iz Salzburga. Von
Ribbentrop mu je rekel, da bo
konec fašizma, ako Italija tr-
dno ne stopi na stran Nemčije.
Ko je prišel grof Ciano v
Rim, je imel takoj razgovor s
svojim tatom Mussolinijem,
ki je takoj nato odšel k kralju
Viktorju Emanuelu, kateremu
je rekel, da ne bo ničesar skle-
nil brez kraljevega dovoljenja.
Po tem sporazumu med kral-
jem Viktorjem Emanuelom in
Mussolinijem je kralj grofu
Cianu podelil visok red, po ka-
terem se sme nazivati kralje-
vega bratrance.

Mussolini je nato poveril
nalogo svojemu poslaniku v
Berlinu Attolico, da se dalje
pogaja s von Ribbentropom in
Attolico je takoj odpotoval v
Salzburg. Grof Ciano pa je
odšel na počitnice v severno
Italijo in bo ostal v tesnem stiku
s pogajanj.

Četudi nekateri nacijski vro-
čkrvni pravijo, da Nemčija
ne potrebuje pomoči Italije, je
vendar italijanska pomoč po-
trebna, ako se bo morala Nem-
čija sama boriti proti celemu
svetu.

Pogajanja so zelo tajna. Ita-
lijani pa odločno nasprotujejo
vsaki pustolovščini, po kateri
bi bila Italija zapletena v kako
vojno, iz katere bi se razvila
svetovna vojna.

Ako pa pride do vojne med
Nemčijo in Poljsko, bo Italija
skušala vojno omejiti samo na
te dve državi s tem, da bo sku-
šala pregovoriti Anglijo in
Francijo, da se ne vmešate v
vojno. Ako se Italiji to posre-
či, ji ne bo treba iti Nemčiji na
pomoč proti Poljski. Ako pa
Anglija in Francija greste na
pomoč Poljski, tedaj bo to po-
menilo svetovno vojno in Itali-
ja bo zapletena v vojno na stra-
ni Nemčije.

**250,000 NEMŠKIH VOJAKOV NA
POLJSKO-SLOVASKI MEJI**

ZILINA, Slovaška, 21. avg. — Na 250 milj dolgi
meji med Slovaško in Poljsko je zbranih 250 tisoč
nemških vojakov v popolni vojaški opravi. Največ
vojaštva se nahaja za prelazi ki vodijo čez Tatru.

Koncentracijski kraji so me-
sta Cadca, Trstena, Orlov in
Mezilaborce, glavni stan pa je
v Zilini.

Ceste so polna vojaštva, ar-
tilerije in provizantnih vozil.
Po cesti med Moravsko Ostro-
vo in Cadco neprestano prihaja
vojaštvo iz Moravske.

Po zasedenih krajih se je
vojaštvo nastanilo po šolah in
mestnih hišah; postavljene so
tudi poljske bolnišnice z veli-
kimi napisi. Med vasmi se na-
hajajo municijska skladišča, ki
so tudi zaznamovana z veliki-
mi črkami. Tam je tudi mnogo
bodeče žice in jeklenih plošč za
varstvo proti krogam in bom-
bam.

Vojaški šotori so skriti in
ravno tako so topovi pokriti z
vejami in so postavljeni na
strategičnih krajih. Vseposred
raztezajo telefonske in brzo-
javne žice.

Nek poročevalci Associated
Press, ki je prevozil razdaljo
60 milj, pravi, da so na raz-
daljo vsake milje postavljene
po štiri skupine nemških voja-
kov.

Slovaške ceste so zavite v
goste oblake prahu, ker po njih
naglo vozijo motorna kola.
Vojaška policija vodi promet
po raznih mestih in trgih.

Četudi je mogoče videti tež-
ke topove, ki jih vlečejo Dies-
selovi motorji, ni videti nobe-
nih tankov. Nemški častniki so
najbrž mnenja, da strmi prelazi
niso primerni za težke tanke.

V mnogih vaseh se nemški
vojaki prijazno razgovarjajo z
zbežanimi Slovaki. Slovaška
dekleta se bratijo z nemškimi
vojaki.

Mlekarska pogajanja zastala

Ko je zaloga mleka v New
Yorku padla na polovico in so
se zdravniki pričeli bati za
zdravje otrok, so prišla poga-
janja na konferenci, katero je
sklical župan La Guardia v
namenu, da je končan nepotre-
bni in uničujoči mlekarski
štrajh med farmerji in razpeče-
valci mleka na mrtvo točko.

Tekom dneva je bila 5 ur
trajajoča seja v poletni Mestni
hiši blizu Svetovne razstave
in se je po odmoru zopet pričela
ob 8.30 zvečer in pogajanja
o pol eni ponoči še niso bila
končana.

V jutrišnji številki lista bo
mo objavili zaključke konferen-
ce.

UTICA, N. Y., 21. avgusta.
— V stavki producentov mleka
so se začela pojavljati nasilja.
Občestni jarki so polni mleka,

**Poglavitna vprašanja
mlekarske stavke.**

Kaj hočejo farmerji:

1. Enaka cena za vsako mle-
ko, \$2.35 za sto funtov, ali 47
kvartov.

2. Plačevanje po devetraz-
rednem sistemu naj bo odprav-
ljeno.

3. Razpečevalci mleka naj
plačajo takoj, ne pa zaradi pla-
čilnega sistema odlašati en te-
den ali več.

4. Stalno določena cena, da
ne bo zastala industrija, kakor
se je zgodilo spomladi pod zve-
znim nadzorstvom.

**POLJSKA
V SKRBEH**

Poljaki upajo, da bo An-
glija vseeno sklenila
vojaško pogodbo z sov-
jetsko Rusijo.

VARŠAVA, Poljska, 21. avg.
— Poljski voditelji so zbežani
vsled poročil, da je Rusija skle-
nila z Nemčijo nenapadalno po-
godbo. Pri vsem tem pa se o-
prijemljejo bilke upanja, da bo
nazadnje Rusija stopila v voja-
ško zvezo z Anglijo in Franci-
jo.

Nepriistranski opazovalci pa
po dolgem zavlačevanju poga-
janj sklepajo, da Rusija takoj
spočetka ni hotela stopiti v vo-
jaško zvezo z Anglijo in Fran-
cijo.

Poljska je zadnje dni odpo-
klicala skoro vse vojaštvo z
ruske meje in ga je poslala na
mejo proti Nemčiji.

Poljski uradni krogi niso ho-
teli razpravljati o položaju, ki
je nastal vsled te pogodbe in
čakajo na Anglijo in Francijo,
kaj bo te ukrenili.

VELIK GOZDNI POŽAR

SAN FRANCISCO, Cal., 21.
avgusta. — V ozemlju med cen-
tralno Californijo in angleško
Colombijo v Kanadi divjajo
gozdni požari. Gase gozdni ču-
vaji, prostovoljci in CCC de-
lavci. Ker je začelo deževati,
bo ogenj kmalu po kontrolo.
Najmanj 600 oseb je izgubilo
svoje domove.

**SMRT ROMUNSKEGA KU-
RIRJA**

SOFIJA, Bolgarska, 20. av-
gusta. — Danes je umrl romun-
ski vojaški kurir kapitan Todor
Paulizan. V četrtek se je smr-
tnonevarno obstrlel, ko je o-
pažil, da mu je bilo ukradenih
več važnih dokumentov, tika-
kajočih se Balkanske zveze.

ji stavkajo v prostranem ozem-
lju med reko St. Lawrence in
Catskill Mountains. Sosed bra-
ni sosedu odpeljati mleko v
mlekarno ali na železniško po-
stajo.

V St. Lawrence okraju je bi-
lo več piketov resno poškodo-
vanih. Dva šerifa sta bila po-
bita do nezvesti.

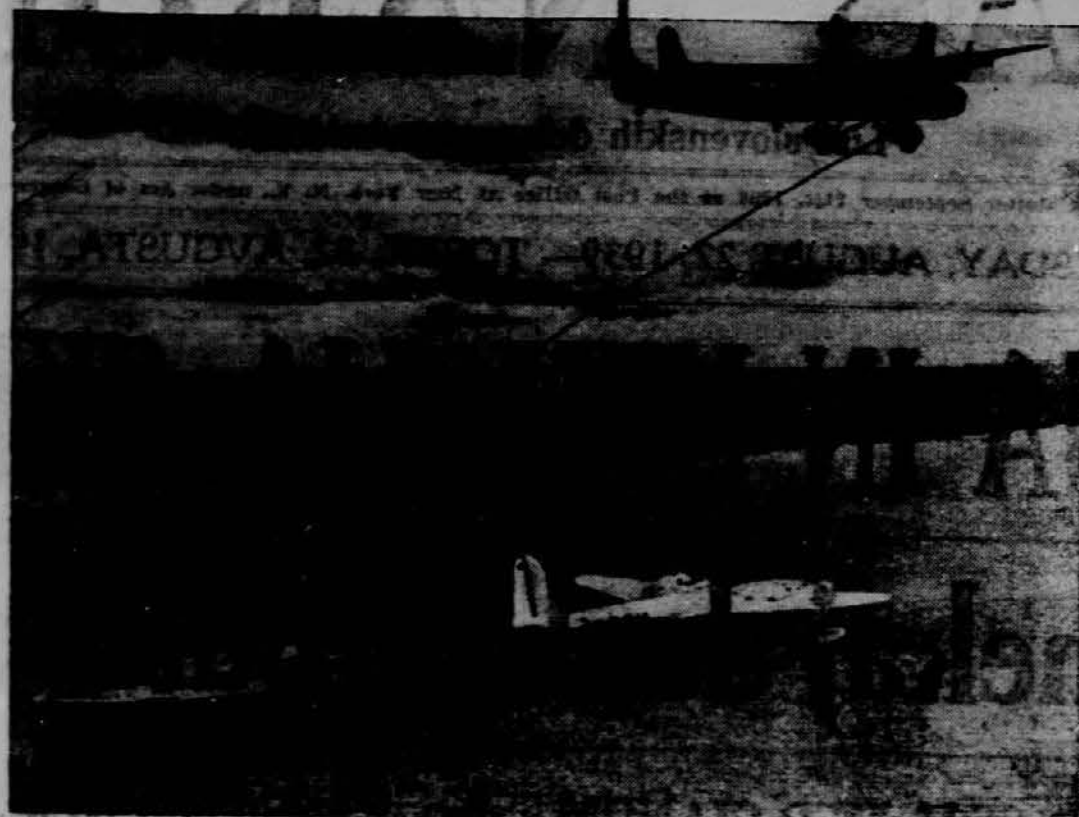
Na stranski progi v Ham-
mond, N. Y., se vlak, naložen
s kanami mleka, ni mogel pre-
makniti, ker so stavkarji po-
lili tračnice z oljem.

Če piketi ne morejo mleka
razliti, mu prilijejo petrolej,
da je neužitno.

Neki zastopnik farmerske u-
nije je rekel včeraj: — Stavka
zelo dobro napreduje. Na trg
prihaja čedalje manj mleka.
Mi smo si evstvi smage,

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
STANISLAV PIRMAN, COMPANY
(A Corporation)
315 West 124th Street, New York, N. Y.
46th Year
Advertising Rates: ...
Subscription Rates: ...
"GLAS NARODA", 315 WEST 124th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1242

TEKOM POLETA Z BENCINOM ZALAGAN AEROPLAN

Veliki angleški potniški aeroplan, ki bo v kratkem stopil v prekoceansko službo, prejema po gumijevi cevi iz drugega aeroplana bencin. To zalaganje z bencinom so nedavno preskušali blizu Southamptona na Angleškem.

Peter Zgaga

ZENSKA IN POL

Dokler še ni bilo Lineolnovega tunela med New Yorkom in New Jerseyem, sem imel zelo nerodno vožnjo. Od 18. ceste do 42. sem se peljal s subwayem, nato s štrikaro po 42. cesti do ferryja, in s ferryjem preko Hudsona, kjer vozi z jerseyjske strani vsake pol ure bus do mojega doma.

Ker se me vse življenje smola tirži, mi jo je skoro vedno bus izpred nosu odbrskal, kadarkoli sem stopil s ferryja. Prihodnjega sem počakal v majhni restavraciji, kjer je služila za kuharico, točajko in strežajko ženska, ki ji nisem mogel uganiti let. Visoka je bila nad šest čevljev, tehtala je nad dvesto funtov, ki so se ji poznali povsod in nikjer, to se pravi, da je bil vsak funt na svojem mestu.

Kakšen dan se mi je zdel stara nad petdeset let, včasih, ko se je nalajekala in se malo lepše oblekla, jih ni kazala niti trideset. Bila je gibčna kakor šestnajstletno dekle, okretna kakor frtarka ter močna kot pivovarniški hlapec. Kaj ji je bilo z eno roko dvigniti zaboj, katerem je štirindvajset steklenic piva!

Nekoč je v restavraciji obdvoval policist in je bil tako zaverovan v jed, da je ni opazil, ko je šla mimo njega. Najbrž ga je nameravala narahlo potrepeljati po rami, pa ga je nehoti tako počila, da se mu je jed zaletela in je skočil kviku ter zgrabil za revolver.

Kadar se ji je zdelo, je bila z vsakim prijazna in je govorila z mladostnim skoro dekliskim glasom; če ji pa ni bilo kaj povsede, je ježno zamerila in njen glas je bil ko da bi prihajal s sode.

Z moškimi se je rada pošalila, toda le do gotove meje. Ljudje so govorili, da ima družino štirih otrok in da je najstarejši že nad dvajset let star, najmlajše otroče je pa komaj shodilo. Zaslugek s skromno napitnino vred je da jala materi, ki je tudi za njene otroke skrbela.

Nekoč sem opazil nekaj, česar še nikdar prej — z vso vsemno je čitala časopis. To je bilo takrat, ko se je ženil angleški kralj, bivši prestolonaslednik Edward. Čitala je nekaj, mrmrala in ježno stresala glavo. Tako je bilo ves teden. Gostje so se začeli pritoževati nad slabo potrežbo, toda nji se naravnost ni drznil nihče ničesar reči. Čitala je, ne meče se za ves svet.

Na angleškem dvoru je dihal hud vihar. Angleški ministri predsednik Baldwin in škof Canterbury sta napenjale vse sile, da mladega kralja pregovorita. On se pa ni dal. Zavrgel je vse stare predodke, odstopil in se poročil s Simpsonovo.

Ko stopim tistega dopoldna v restavrant, mi brez besede potegne časopis izpod pazduhe in sede v kot. Najprej se je zagledala v sliko na prvi strani. Nato je prebrala naslov: Vojvoda Windsorski se je poročil.

Odkrnila je časopis, si podprla glavo ter začela sikati skozi zobe: — Da je le mogel to poleno vzeti. Saj je ni osprejati nič in zadaj nič. Če je hrepnel po ljubezni, mene naj bi bil vzal. Jaz bi mu pokazala, kaj je ljubezen, tako pa sploh ne bo vedel, kaj je ženska.

In je zajokala, da se je kar stresalo njeno ogromno telo. Naslednjega dne je ni bilo več v restavrantu. Povedali so mi, da so jo odpeljali v umbolnico, kjer je že bila dalj časa pred desetimi ali petnajstimi leti.

RAZGLEDNICE

Newyorške

SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI

KNJIGARNI

"GLAS NARODA"

214 WEST 124th STREET

NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC V BARVAH, PREDSTAVLJAJO ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE

50c

(Poštulna plačana)

Vsoto lahko pošljete v spankah po 2 oziroma po 3 ceste

NALOGA SLEPCEV V BODOČI VOJNI

Fašističnim državam manjka delovnih moči. Kar je količnejšemu, mora v armado, večinoma vse, kar ostane doma, je pa zaposleno v vojni industriji. Ženske dedajo bolj nadomeščajo moške pri raznih delih. Od žensk ima država dobiček. Od njih zahteva isto produkcijo kakor od moških, plača jim pa za isto delo manj.

V razmišljanju, kje dobiti nove delovne moči, se je italijanska vlada spomnila slepcev.

— Nobena tajna ni, — pravi neki tozadevni članek, — da imajo slepci posebno razvit čut sluha. Slepci po svoji naravi vse duševne zmožnosti bolj usmerjajo na sluh in se nanj najbolj zanesajo.

— Italijanska armada je mnenja, da bi bilo mogoče tudi slepim dati v vojski kako zaposlitev in jih s tem rešiti občutka manj vrednosti. Pobudo je dala Italijanska zveza slepih, ki je italijanskemu vojnemu ministertvu izrazila željo, da bi tudi njeni člani radi sodelovali pri obrambi domovine, zlasti pri prisluškovalnih aparatih v oddelkih za protiletalsko obrambo.

— Začeli so se prvi poskusi, ki so sluhne zmožnosti slepih pokazali v presenetljivi luči. Zlasti veliko slepih so preizkusili v mornarici, kjer so slepci imeli v rokah prisluškovalne aparate. Primerjali so tozadevne zmožnosti na normalnih, vojaško izobraženih osebah, in na slepih. Izkazalo se je, da imajo slepci neprimerljivo velika zmožnosti za rokovanje s temi aparati in iskanje glasov, ki jih ujemajo vse drugače kot pa ljudje s normalnim vidom.

To je nekakšen uvod k dokazovanju, kako izborna se bodo slepci v vojni obnesli.

Država je pa res dobra. S tako vsemno se je zavzela za nesrečnike, da jih bo vtaknila v vojaško suknjo.

Te novice bodo gotovo prav posebno veselji tisti reveži, ki se v zadnji vojni oslepeli.

IZ KULTURNE NEMČIJE

Na smrt obsojene so dosedaj v Nemčiji s sekiro obglavljali. Za to kravo rokoletstvo je pa potrebna precejšnja praksa, kajti rečki so rabili, ki bi bili zmožni z enim mahljajem odcepiti glavo od telesa. Zamisliti je bilo treba dvakrat, trikrat, in če so rablju odpovedali živca, tudi večkrat. Sekira je pa prenerodno grodja za take slučaje.

Toda Nemčija je napredna, njena iznajdljivost je brez meja.

Rablju ne bo treba več s sekiro sekati glav. V prihodnje se bo posluževal širokega in precej dolgega meča. Hrebet meča je votel. Konci lesenega ročaja je svinčena krogla, v kateri je živo srebro, in na konci meča tudi svinčena krogla. Ko rablj zamahne, se živo srebro preljuje v konico, in meč pade z nesmanjano silo na obtožencev vrat.

Glava je odsekana s prvim mahljajem.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postrežemo vam točno in pošteno. Dolgoletna služnja vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.
POTOMAC ODDELEK "GLAS NARODA"
315 WEST 124th STREET, NEW YORK, N. Y.

Iz Jugoslavije

Po dvajsetih letih se je maščeval.

Ko je bil Ivan Mitar iz Mokrice pri Petrinji star deset let, je podrl neka vrata svojemu sosedu Matiji Kudieku. To otroško razposajenost je Kudiek kaznoval s tem, da je prisilil dečka krepko zaušnico in nato še nekajkrat krepko nategnil njegova ušesa. Deček pa zaušnice ni pozabil. Leta in leta je čakal, da bi se maščeval. Šele zdaj, ko je Mitar star že 30 let, Kudiek pa že 50 let, se mu je pomnila priložnost. Kudiek je te dni proti svoji navadi zvečer v nekem vinotoku popival. Mitar in njegov prijatelj Bijelič sta se dogovorila, da to priložnost porabita. Že v vinotoku je Mitar pristopil k Kudieku ter mu dejal: "Ali se spominjaš, kaj sem ti še dolžan? Zdaj ti vračam." Rekoč mu je opalil dve zaušnici. Kudiek je nato pohignil. Mitar in Bijelič pa sta

hitela za njim in ga s koli tako pretepla, da bo težko ostal pri življenju. Kudieka so v brezupnem stanju prepeljali v bolnišnico, oba napadaleca pa so prijeli orožniki.

Pretrajljiva ljubavna tragedija.

V Kotoru se je odigrala pretresljiva ljubavna tragedija. 26-letni Vuko Djuranović je zaklal svojo izvoljenko Stano Vukasović, potem je pa skočil v morje in utonil. Njegov samomor so odkrili ribiči na ribolovu. Opazili so vrv, na katero je bil privezan hlood. Ko so hoteli vrv potegniti iz vode, so začutili, da visi nekaj na nji. Iz vode so potegnili truplo, v katerem so spoznali Djuranovića. Kaj se je zgodilo med mladima zaljubljenca, nihče ne ve. Djuranović je odšel s svojo izvoljenko ponoči v gozdiček ob morju, kjer ji je z lovskim požem prerazal vrat, sam je pa odhitel v Kotor in skočil v morje.

Zaklenil se je v hišo in jo zažgal.

Strahovit samomor, združen z maščevanjem, je napravil nekoč izvrsten in daleč okrog znani mizar-ki mojster Franjo Jost iz Sarengrada pri Vukovarju. Pred letom dni mu je umrla žena, in ker je hudo trpel zaradi revmatizma, se je s kmetom Ivanom Jakobovcem pogodil tako, da mu je odstopil svojo hišo z vsem pohištvom sam pa si je izgovoril do smrti no vzdrževanje. V zadnjem času pa so med njima nastali hudi prepri zaradi katerih se je bolni stari odločil za strašno dejanje. Ko je Jakobac s svojo ženo odšel z doma, je stari Jost zaklenil vsa vrata znotraj, zaprl vsa okna in odšel na podstrešje, kjer je zažgal hišo. Gasilci, ki so prihiteli gasiti, so hišo v glavnem sicer rešili, na podstrešju pa so našli zagledano starčovo truplo.

Posebno pripravo:

s katero se dožene bližina kake kovine, je izumil beograjski mehanik Dragomir Vjnović. Aparat je preprosti sestavljen, podoben dolgi palici, ki ima na koncu poseben mehanizem, ki zaznava bližino vsake kovine, pa čeprav je kovina še tako nezaten drobci. Pri prvih poskusih se je priprava obnesla. Če se bo tudi pri ponovnih, je verjetno, da bodo imeli veliko korist od njega vsi iskaleci rudnin, zlasti pa iskaleci zlata v nekaterih rekah

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 100
\$ 4.50	Din. 200
\$ 6.80	Din. 300
\$ 10.25	Din. 500
\$ 20.00	Din. 1000
\$ 39.00	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 4.35	Lir. 100
\$ 12.00	Lir. 200
\$ 20.00	Lir. 500
\$ 32.00	Lir. 1000
\$ 112.50	Lir. 2000
\$ 167.00	Lir. 3000

SEBEN EN CENI SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMI GORI ALI DOLI

Za krajše ali daljše, manjše ali večje posle, poslati denar v stari kraj, ali liht, dovoljamo se boljše pogaja.

NUJNA NARAZILA IZVŠIL AJEMO PO CARIA LESTER ZA PRISTOJNO SI.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
(TRAVEL BUREAU)
315 W. 124th ST., NEW YORK

Najboljši prijatelj
v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA
BRATSKA DELAVSKA PODPORA USTANOVA

Sprejema možke in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000
PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Cena \$1.50

Kje si bil tako dolgo?

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

6

S temno nagubanim čelom gleda Klaus starega gospoda. "Razumel boš, stric sodni setnik, da me boli misel, da sem takorekoč oropan svojega premoženja in sem pogman s svojega doma. Sicer vse dobro razumem, pa vendar ne jako boli. Saj si mi rekel, da moj oče ni veroval v mojo smrt, pa me je navzlic temu takorekoč razdedinil. Ali proti temu ni nobene pritožbe?"

"Počakaj, Klaus. Poslušaj. Tvoj oče je torej na moj nasvet vse uredil na način, da so ti ohranjene vse pravice, ako se v dobi desetih let od dneva njegove smrti, zopet oglasiš. Svojemu bratranču Kurtu je seveda izročil Gravenstein, toda pogojno. Zato se sme deset let smatrati samo za nekakega oskrbnika posestva. Šele, če se po preteku tega časa ne vrneš, ali pa če se sploh ne oglasiš, tedaj se more smatrati za njegovega pravega dediča."

"Seveda pa je bil Kurt Weyersberg bolj prepričan kot pa tvoj oče, da misli več med živimi in se je takoj po smrti tvojega očeta s svojo družino preselil na Gravenstein in se smatra, odkar je opustil trgovino z žitom, za pravega gospodarja. Kar je gotovega denarja, se seveda do poteka desetih let ne sme dotakniti. Ne dobiva ničesar drugega, kot rano dohodke od posestva in ne sme na posestvo vzeti nobenega dolga. Iz tega razvidiš, da tvoj oče ni mislil na tvojo smrt. Meni je bila naložena naloga upravljati gotovino in to sem po svojih močeh storil. Zaradi tega pa vlada med njim in menoj stalni prepri. Prepričan je, da si mrtev in zato mi vedno pripoveduje, da je zelo nespametno, da mu ni dovoljeno priti do denarja. Sedaj ne bo prav nič vesel, da si se vrnil, ker ga boš izpodrinil iz dedščine."

"Kaj pa njegova družina? Kako se bo zadržala zaradi moje vrnitve?"

Sodni svetnik skomigne z rameni.

"V prvi vrsti pride v poštev njegova žena. Ni prav posebna luč, napravi zvesto in točno vse, kar ji ukaže mož in se po mojem mnenju kot gospodinja na Gravensteinu ne počuti posebno dobro. Najbrže bi rajše sedela v svojem skromnem stanovanju s štirimi sobami s svojimi prijateljicami in poznanicami pri kavinem krožku. Sedaj pa se mora mučiti z velikim gospodinjstvom. Edina hčerka tega neenakega para, gospodična Iduna Weyersberg — prej ji je bilo ime sudi — pa se je navzela odličnega duha. Zato je tudi zelo spretna, kar pa meni, staremu možu prav nič ne ugaja. Večkrat se ji moram smejati, kadar kaže svoje še ne godno svetovno naziranje in z mirno stvarnostjo trdi, da ima ženska ite pravice, da se izživi, kot moški. To je sicer dosedaj delala samo v teoriji, ne pa v praksi in zato smatram vse to za smešno. Njena samostojnost še ni prišla tako daleč, da bi si bila zaskušila en sam groš, ali pa da bi kaj vrednega napravila. Pa pri vsem hoče imeti prvo besedo in zahteva od življenja mnogo. Oče ji vse to dovoljuje in mleno obnašanje mu je bolj všeč, kot pa obnašanje njegove pohlevne žene in se more tako lepo in elegantno oblačiti, kot se ji poljubi, ima konja za jahanje in vse druge take stvari."

"To je le malo razveseljivo. Ali Kurt Weyersberg nima še drugih otrok?"

"Ne; Iduna je edini otrok. Toda — sedaj pridem do neke druge razveseljive prikazni. Ponižna gospa Marija Weyersbergova ima hčer svoje sestre, na katero je navezana z veliko nežnostjo, kar pa tudi zasluži. Gospodična Rut Falknerjeva je izgubila svojo mater, ko je Kurt Weyersberg prejel poročilo o dedščini in je stala revna in zapuščen na svetu. Hotela si je poiskati kakšno službo, ali pa kakko drugače najti kako zavetje, tedaj pa pride njeni teti na misel, da prosi svojega miža, da dovoli, da se tudi Rut Falknerjeva preseli na Gravenstein. Visoki gospod, ki nima nikakega čuta do kake grobnosti, je bil vsled bogate dedščine pri dobri volji in je dovolil, toda pod pogojem, da bo Rut v hiši kaj koristila. To je pa bilo za njo ravno prav; ne vstraši se dela, niti kaj drugega, samo boji se biti sama. Rada je šla v hišo svojih sorodnikov. Im — vedi Bog — tam si ne pusti nihčar kaj podariti. Kako je pridna, jo je treba občudovati. Sedaj je takorekoč os, okoli katere se vrtil Gravenstein. Komaj je prišla v hišo, je takoj šla k oskrbniku tvojega očeta Reinertu v kolo ter je s svojim bistrim očesom pregledala vso njegovo umetnost. Stari Reinert pa je pred dvema mesecema umrl."

Klaus se zgane.

"O, kako me to boli, stric sodni svetnik; kajti Reinerta sem imel zelo rad."

"Da, bil je poštena dobra korenina. Sedaj pa poslušaj dalje. Torej, to pridno dekle je vzelo v svoje male, odločne roke vaje oskrbnikstva, da je čudež, kako vse prav naredi. Poleg tega pa še tudi pomaga svoji teti, ki je nekoliko boleha, je zjutraj prva na rokah in zvečer zadnja in ko sem ji nekoč izrazil svoje priznanje, se mi je nasmejala s svojimi bisernimi očmi in rekla:

"Vem, da razumem svojo stvar. In to tudi hočem, ker imam saj zadoščanje, da tukaj kruha ne jem zastonj. Da, krasno dekle je, in sedaj edina razveseljiva oseba na Gravensteinu. Čudovito je, kako in koliko dela. In vsi imajo veliko spoštovanje do nje, več, kot do njenega strica, ki se samo ropenja, da pokaže, da je gospodar, ne da bi kaj o oskrbnikstvu razumel. To pa ljudje seveda dobro vidijo; vedo, da ima Rut v svojem mazincu več razuma, kot pa njen stric v svoji trdi glavi. Samo enkrat bi ga moral videti, kako se napihuje in reči Rut vedno dopoveduje, kako mu mora biti hvaležna, da jo sploh tpi v svoji hiši. Gledljivo je, kako ji nato njegova žena skrivaj hoča roke in jo proseče pogleduje. To da Rut sam ničesar ne dogovarja. V ponosni zavesti, da v resnici ona daje in ne visoki stric. No — tam pa v resnici privolim, da bo moral pustiti Gravenstein."

Klaus se nekoliko nasmeje.

(Nadaljevanje prihodnjik)

Razne vesti.

LJUDSTVO NA NAJNIZJI STOPNJI.

V okuženih gozdovih, ki se pričnejo nekoliko kilometrov od železniške proge iz paragvajske prestolnice Asunciona v Vilho Rico, živi ljudstvo najnižje kulturne stopnje, kar so jih doslej spoznali. To je ljudstvo Gvajakov, ki ga opisuje francoski potovalec Jean Vellard v svoji novi knjigi "Kultura meda." Moški in ženske hodijo tam popolnoma goli, živijo v živalski skupnosti in njihov jezik je tako boren, da nima niti besede za očeta in mater. Bivališče ne poznajo, njih najbolj razvito orodje predstavlja kamenita sekira, orožje jim je pa lok.

Gvajaki zrastejo komaj v visino pol drugega metra. Živijo v skupinah po petnajst do dvajset ljudi in so brez poglavarjev. Le tisti, ki so kdaj ubili kakšnega jaguarja in nosijo čepico iz kože te zveri, imajo nekaj moči med drugimi. S pastmi lovijo živali, ribarijo pa z lokom in puščico, ker nreže in trknov ne poznajo. Če ne dobe boljšega, se preživljajo z jagodami, grenkimi oranžami ali s črvi. Enkrat na leto imajo svojo srečno dobo: takrat, ko so gnezda divjih čebel v tleh in v votlih drevesih napolnjena z medom in jih pričnejo prazniti. Gvajaki se spravijo tedaj na ta med in ne mislijo, da bi se zalozili za slabe čase. Na drevesa plezajo s čudovito spretnostjo, ker se jih morejo oprijeti s prsti na nogah kakor opice. Rajši pa podrejo celo drevo, nego da bi splezali nanj, če nalletijo na čebelno gnezdo. Vel lard pravi, da do danes še ni uspelo ujeti nobenega živega odraslega Gvajaka. Svoje mrtve pokopavajo s posebno svečanostjo. Kadar si krešejo s kremenci ogenj, pojejo nekakšno žalostinko, v kateri moledujejo dež za milost. Boje se ga bolj nego Evropevc in jaguarjev. V določeni starosti jih zagradi želja, da se oddaljijo od tistih, s katerimi so do teli živeli. Nihče ne zve, kje se tedaj potikajo. Umirajo za neko nezmano boleznijo, ki je ni mogel ozdraviti doslej še noben zdravnik.

ZDRAVLJENJE S SMEHOM.

Da ima smeh blagodejen učinek na človekovo zdravje, je že davno znano. Kdor gleda na svojo bolezen od vesele strani, ozdravi prej nego mračen čemer in otožen človek. Ne katere bolezni sploh nastanejo samo tako, da je človek neprestano čemer in da se nikoli od srca ne nasmeje, da bi preživel svoj živčni sistem. To naziranje odločno zagovarja francoski zdravnik P. Wascet, ki tako tudi zdravi svoje bolnike. Baje dela naravnost čudeže. V njegovem tako zva-

nem psihološkem zavodu v Parizu se zbirajo vsak teden bolniki v posebni večji sobi. Ob 10. stopi zdravnik v sobo in zagrne vsa okna, da je v sobi tema. Bolniki sedijo in utihnejo. Vsi zatisejo oči in se zleknejo v svoje naslanjače čim udobneje.

Kar zapoje gramofon. Na njem se sliši vedno ista plošča, in sicer s smehom v vseh njegovih odtenkih in stopnjah. Najprej se zasliši hčetaanje, potem pa smeh in krehot. Bolniki se začno tudi sami smejati. Kmaku se drže za trebue od smeha. Kdor ve, kako nalezljiv je smeh ali kdor je slišal podobne gramofonske plošče v francoskem radiu se prav nič čudi. Ko gramofonska plošča izteče, se navije nova. Pol ure se bolniki tako smejejo in krehotajo. Nikogar to ne moti in nihče se ne sramuje, ker je v sobi tema. Potem se pa oknice odpro in bolniki odidejo na prosto, seveda vsi židane volje. Mnogi bolniki trdijo, da so po šestih takih zdravljenjih s smehom povsem ozdraveli. Smejati se je prišel v Pariz tudi neki Američan, ki je prepotoval z letalom nad 3000 milj.

ODKOD IZRAZ "SLAMNATI VDOVEC?"

Izraz "slamnati vdovec" se rabi večinoma med počitnicami, ko obogati ž njim konverzacija v mestih in na kmeth. Mož ostane v mestu in dela potrpežljivo naprej, samo da lahko žena in otroci prežive nekaj časa na počitnicah. Otroci so potrebni okrepitev na svežem zraku, pa tudi žene rabijo vsaj nekaj počitka. Šele jesen privede zopet vso rodbino k domačemu ognjišču, kjer se obujajo spomini na počitnice.

Marsikdo se je že vprašal, kako je nastal izraz "slamnati vdovec." Ta izraz izvira šele od konca 18. stoletja. Zanimivo je, da se je pojavil izraz "slamnata vdova" prej, kakor "slamnati vdovec." Prvotno so ljudje mislili, da je to v nekakni zvezi s slamnatim vencem, ki so ga morale v nekaterih krajih nositi neveste, če so lahkomišno zapravile mirtin venec. Raziskovalec Schneider pa pravi, da je izraz "slamnati vdovec" posledica žalostnih in tragičnih okoliščin. Ležati na slami je pomenilo svoj čas živeti v bedi in pomanjkanju. Žena, ki jo je mož zapustil, je bila zapisana bedi in ni imela niti kje spati, razen na kupu slame. "Slamnata vdova" je bil torej izraz za žalostno usodo zapuščenih žene. Šele mnogo pozneje, ko so jeli ljudje hoditi na počitnice, je dobil ta izraz milejši pomen.

LJUBEZENSKO PISMO NA NEBU.

Vse prebivalstvo Omaha, Nebr. se je držalo te dni za

AKO NAMERA VATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO

BREZPLAČNO

AKO NAROČITE

Slovensko-Amerikanski Koledar

ZA 1939.

Cena Koledarja je:

50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

(lahko pošljite vato v poštah znamkah po 2 osliroma po 3 cente)

VSE PARNIKE

in LINIJE ki so važne za Slovence

SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 316 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Meseca AVGUSTA

23. avgusta: Hamburg v Hamburg Queen Mary v Cherbourg

24. avgusta: Ile de France v Havre

26. avgusta: Mauretania v Cherbourg

29. avgusta: Bremen v Bremen

30. avgusta: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena	30
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena	25
LUMORESKA IN GROTESKE. 180 strani. Cena	30
Trda vez. Cena L.....	
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena	25
PO STRANI KLOBUK. 150 strani. Cena	50
POL LITRA VIPAVCA. spisal Feigel, 136 str.	60
PREDTRŽANI. PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena ..	25
SANJSKA KNJIGA	60
SLOVENSKE ŠALJIVEC. 30 strani. Cena	40
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena	40
TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena	70
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena ..	20
TRENUTEK ODDIHA	
(Knjiga vsebuje tudi šaligr "Vse žake"). 180 strani. Cena	50
ZENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena ..	45

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

MESARSKI POMOČNIK SI JE ODSEKAL ROKO.

V Lagošu na Romunskem je prišel 27 letni mesarski pomočnik Joan Rata po prekronani noči na delo in je hotel postreči ženski, ki je prišla po govedino. Ostri mesarski nož pa je zdrnil ob kosti in Rata globoko ranil v roko. Še ves opiti pomočnik je nato v svojem pol nezavestnem stanju položil roko na klado, zagrabil sekuro in si roko čisto odsekal. Pri tem pogledu je ženska omedlela, a tudi pomočnik je izgubil zavest in je umrl kmalu po prevozu v bolnišnico.

ADVERTIS IN "GLAS NARODA"

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

MEHKO VEZANE KNJIGE

Razprodaja KNJIG

Da napravimo prostor za novo zaloga smo znižali cene teh knjig, da vsakemu jih je mogoče naročiti. Storitve to še danes, ker bo zaloga kmalo iztekla.

5 KNJIG\$ za

1. Andrej Hofer (Junaki vojda Tirolcev)
2. Belgrajski Biser (Vito Jelenc)
3. Beneška Vedeževanka
4. Boj in Zmaga (Josef Spillman)
5. Boični Darovi (Rudolf Vrabl)
6. Burska Vojska
7. Cvetke (H. Majar)
8. Cvetina Borogradska (H. Majar)
9. Dedek je pravil (Julij Slapšak)
10. Devica Orleanska
11. Dve sliki (Ksaver Meško)
12. Duhovni boj (Lorenč Skupoli)
13. Elizabeta, hči sibirskega jetnika
14. Fra Diavolo
15. Fran Baron Trenk (Gjuro Panduric)
16. Godovnik. I. zvezek (H. Majar)
17. Hudo Brezno (Fr. Erjavec)
18. Humoreske, Groteske in Satire (Azov in Teffl)
19. Korejska Brata, črtica iz misijonov v Koreji (Josef Spillman)
20. Krvna Osveta
21. Mesija (Dr. Jeglič)
22. Mladim Sreem, povesti za mladino (Ksaver Meško)
24. Maron, krščanski deček z Libanona
25. Mrvi Gostac
26. Musolino
27. Na Indijskih Otokih
28. Ob 50-Letnici dr. Janeza Ev. Kreka
29. Pariski Zlatar
30. Patria, Povest iz irske Junake dobe (H. Federer)
31. Faberki iz Rožn (Ivan Albrecht)
32. Popotniki, novele in črtice (Milan Pugelj)
33. Poizalec (H. Majar)
34. Pravljice (S. Košutnik)
35. Pravljice in pripovedke za mladino (Ksaver Meško)
36. Povesti in Slike (Ksaver Meško)
37. Ptice Selivke (Tagore)
38. Prst Judek (Josip Volc)
39. Pred Nevito
40. Praprečane Zgodbe, Povesti (Anton Stražar)
41. Prihaja, povest (Fr. Detela)
42. Prst Bojži, I. zvezek
43. Preganjanje Indijanskih misijonarjev (Josef Spillman)
44. Rdeča in bela vrtnica (Anton Huonder)
45. Revolucija na Portugalskem
46. Sisto in Sento (H. Federer)
47. Skazi Širno Indijo
48. Spisi Kristofa Šmida
49. Student naj bo (S. Finžgar)
50. Strahotne vojne
51. Smešni Invalid (S. Košutnik)
52. Sveta Notburga
53. Tri Indijanske povesti (Josef Spillman)
54. Včeršna pluma (Marjta Kmetova)
55. Vrtar (Tagore)
56. Volk Šporkornik in druge povesti za mladino (Ksaver Meško)
57. Vojnišir ali Pogansko in kres (Josip Ogrinec)
58. Zadnja Kmečka vojska (August Senoa)
59. Zadnji dnevi nemškega kralja S. Košutnik
60. Zbrani spisi za mladino (Engelbert Gangl)
61. Zbirka narodnih pripovedk za mladino (J. Planinski)
62. Zgodovinske anekdote (Dr. Sarabon)
63. Zlatokopi (Josef Spillman)
64. Zmaj iz Bosne, povest iz bosanske zgodovine (S. Košutnik)

(Vezava nekaterih knjig je od izdaja nekoliko izkazena.)

Ako ima kaka knjiga več zvezkov, se šteje vsak zvezek za knjigo.

POZOR!
Ker imamo nekaj teh knjig v omejenem številu, navedite pri naročilu več knjig, da Vam moremo postreči.

KNJIGARNA Glas Naroda 216 WEST 18th STREET NEW YORK